

Vår saksbehandler: Ragnhild Skarholt Bølviken
Direkte tlf: 23 30 27 10
E-post: rsk@udir.no

Vår dato: 24.06.16
Vår referanse: 2016/167
Deres dato:
Deres referanse:

Referat - rådsmøte 8. juni 2016 / FRNA

Tid: Kl. 10.00 – 15.00
Sted: Utdanningsdirektoratet, Schweigaardsgate 15 b, Oslo.
Møterom 4, 1. etg.

Part:	Tilstede:	Forfall:
Arb. giver	Petter Nilsen, NHO Mat og drikke	
	Solfrid Marthiniussen, SL	
	Kai Raundalen, BNL	
		Inger Johanne Sveen, Spekter
Arb. taker		Arvid Eikeland (leder), Fellesforbundet
		Daniela Dobbert, Fagforbundet
		Randi Eikevik, Norges Fiskarlag
	Astrid Mikalsen, Norsk Sjømannsforbund	
Ped. pers	Trine-Merethe Paulsen, Utdanningsforbundet	
		Knut-Eirik Svendsen, Skolenes landsforbund
	Kim Unstad, Utdanningsforbundet	
Andre org.	Inger Anita Smuk, Norske Reindriftssamers Landsforbund	
KS	Bodil Onsaker Berg, KS	
Elevorg.		Habiba Elisabeth Stray
Sekretariat/ Udir	Ragnhild Skarholt Bølviken, rådssekretær	
	Maiken Patricia Ek (sak 3.3.16c og d)	

DAGSORDEN

1.3.16 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak:

Godkjent¹

2.3.16 Utviklingsredegjørelsene til andre faglige råd

Det ble gitt en kort presentasjon om utviklingsredegjørelsene til fem av de andre faglige rådene:

- Faglig råd for service og samferdsel (FRSS): Bodil Onsaker Berg
- Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk (FRBA): Kai Raundalen
- Faglig råd for restaurant- og matfag (FRRM): Kim Unstad
- Faglig råd for teknikk og industriell produksjon (FRTIP): Astrid Mikalsen
- Faglig råd for design og håndverk: Inger Anita Smuk

Fokus for presentasjonene var:

- a) Hva er hovedtrekkene i redegjørelsen?
- b) Vil noen av forslagene kunne få konsekvenser for utdanningsprogram for naturbruk? (viktigst!)
- c) Er det annet som kan være av interesse for FRNA?

I etterkant av hver presentasjon hadde rådet noen kommentarer, primært knyttet til redegjørelsens relevans for FRNA. Her er noen av kommentarene:

- FRSS: Redegjørelsen aktualiserer dette med utdanninger som ligger i skillet mellom to fagområder. Dette er interessant, bl.a. med tanke på «salgsgartner», som har blitt mye diskutert i FRNA.
- FRBA: I redegjørelsen fremkommer det bl.a. at FRBA er opptatt av at det er svært få jenter som søker til utdanningsprogrammet. FRNA syns problemstillingen er interessant og relevant for flere av fagene i naturbruk.
- FRRM og FRDH: FRNA kjenner seg igjen i rekrutteringsproblematikken som beskrives.
- FRRM: FRNA syns skillet mellom industri og håndverk er spesielt interessant.
- FRTIP: FRTIPs omtale av kobling mot fagskole/høyere utdanning er interessant.

Alle utviklingsredegjørelsene ligger her: <https://fagligerad.no/ur/>

Vedtak:

Rådet tar presentasjonene til etterretning, og vil legge noe av innholdet til grunn for behandlingen av sakene under 3.3.16.

Rådet ser at det er saker som bør løses på tvers av dagens tilbudsstruktur. Rådet er kjent med direktoratet er i gang med et arbeid knyttet til dette. Rådet ser betydning av et slikt arbeid, og avventer det som kommer fra direktoratet, før det ev. gjøres noe mer.

3.3.16 Bestillinger fra Udir i forbindelse med gjennomgangen av tilbudsstrukturen

Udir har sendt en rekke henvendelser til rådet i forbindelse med sitt videre arbeid med gjennomgang av tilbudsstrukturen/oppfølging av utviklingsredegjørelsene.

3.3.16a Anleggsgartnerfaget og idrettsanleggsfaget

Det ble avholdt et møte mellom Udir, FRNA og FRBA 6. juni for å diskutere løsninger om anleggsgartnerfaget og idrettsanleggsfaget. Kai Raundalen og Bodil Onsaker Berg deltok fra FRNA. Bakgrunnen for møtet var rådernes utviklingsredegjørelser, samt søknad fra Norske anleggsgartnermiljø og landskapsentreprenører (NAML) om å overføre anleggsgartnerfaget fra utdanningsprogram for naturbruk til bygg- og anleggsteknikk. Raundalen orienterte fra møtet. Som en oppfølging fra møtet ønsket Udir FRNAs vurdering av NAMLs forslag.

Rådet diskuterte saken. Her er noen punkter fra diskusjonen:

- Forventer at faget vil overføres.

¹ I ettertid har det vist seg at nummereringen av de tre siste sakene på agendaen var feil. Dette er rettet opp i referatet.

- En forutsetning at det grønne blir ivaretatt, både på Vg1 og Vg2. På Vg2 innebærer dette et eget Vg2 anleggsgartnerfag.
- Overføringen kan få store konsekvenser for utdanningsprogram for naturbruk, som i utgangspunktet er et lite utdanningsprogram. Hvilke følger kan det få for naturbruksskolene?
- Det er viktig at det opprettes et kryssløp fra Vg1 naturbruk til Vg2 anleggsgartner

Vedtak:

Basert på diskusjon i rådsmøtet, skriver Ragnhild Bølviken (sekretær) et forslag til vedtak, og sender til AU. Etter AUs godkjenning sendes vedtaket til rådet, og deretter til direktoratet (ettersendes til rådet).

3.3.16b De blå fagene

FRNA har fått følgende bestilling fra Udir:

Forslag knyttet til Vg3 sjømatproduksjon

Utdanningsdirektoratet har mottatt utviklingsredegjørelsen fra faglig råd restaurant- og matfag. FRRM foreslår å legge ned Vg3 sjømatproduksjon og integrere faget med en egen fordypningsmodul i Vg3 industriell matproduksjon. Forslaget er skissert på side 14-15 i utviklingsredegjørelsen.

Yrkesfaglig utvalg for reiseliv, matproduksjon og primærnæringen foreslår at sjømatproduksjon flyttes til naturbruk. Faglig råd naturbruk foreslår i sin redegjørelse at myndighetene bør vurdere å opprette et eget vg2-tilbud innen sjømatproduksjon under utdanningsprogram for naturbruk.

Utdanningsdirektoratet ber FRNA gi sin vurdering av FRRM sitt forslag i lys av rådets egen anbefaling. Vi ber rådet tydeligere begrunne hvilke fordeler dere ser ved å flytte faget til naturbruk og hvorfor det bør opprettes et eget vg2-tilbud.

Vi oppfordrer til at rådene har dialog seg imellom dersom det er nødvendig.

Frist for tilbakemelding er 17. juni 2016.

Kopi til: FRRM

Rådet har også fått kopi av en henvendelse til FRRM frå Udir:

Til faglig råd restaurant- og matfag

Forslag knyttet til Vg3 sjømatproduksjon

Utdanningsdirektoratet har mottatt utviklingsredegjørelsen fra faglig råd naturbruk. Faglig råd naturbruk foreslår i sin redegjørelse at myndighetene bør vurdere å opprette et eget vg2-tilbud innen sjømatproduksjon under utdanningsprogram for naturbruk. Samtidig at det vurderes kryssløp fra Vg1 restaurant- og matfag.

Utdanningsdirektoratet ber FRRM vurdere FRNA sitt forslag i lys av rådets egen vurdering av at faget bør avvikles og heller integreres i Vg3 industriell matproduksjon.

Vi oppfordrer til at rådene har dialog seg imellom dersom det er nødvendig.

Frist for tilbakemelding er 17. juni 2016.

Vurdering av kryssløp frå fa Vg1 restaurant- og matfag til Vg2 fiske og fangst (naturbruk)

Faglig råd for naturbruk mener at kryssløpet frå Vg1 restaurant og matfag til Vg2 fiske og fangst bør revurderes. Vi ber om rådets vurdering om det er ønskelig å ha dette kryssløpet eller ikke.

Frist for tilbakemelding er 17. juni 2016.

Kopi til: FRNA

FRNA diskuterte Vg3 sjømatproduksjon, og hvor det er mest hensiktsmessig at faget ivaretas i tilbudsstrukturen.

Vedtak:

Følgende tilbakemelding sendes FRRM, med orientering til Udir:

FRNA har vurdert spørsmålet angående Vg3 sjømatproduksjon på nytt. Rådet heller mot å støtte forslaget til Faglig råd for restaurant- og matfag (FRRM) om å legge ned Vg3 sjømatproduksjon som et eget fag, og i stedet integrere faget i Vg3 industriell matproduksjon, med en egen fordypning. Rådet ønsker imidlertid å diskutere saken nærmere med FRRM, og tar kontakt med rådet for et møte til høsten. FRNA er opptatt av å finne en god løsning for faget, og presiserer for FRRM at for å få til dette må også mulige løsninger på Vg2-nivå vurderes, samt i hvilken grad fagarbeider Industriell matproduksjon vil virke attraktiv for bransjen. Udir orienteres om rådets vedtak.

3.3.16c Hovslagerfaget

Rådet har fått følgende bestilling fra Udir:

Forslag knyttet til opplæringsmodell for hovslagerfaget

I utviklingsredegjørelsen del 2 foreslår FRNA at Vg2 heste- og hovslagerfag splittes, slik at hovslagerfag får et eget Vg2. Rådet anbefaler en kombinasjon av opplæringsløpene 1+3 og 2+2.

Utdanningsdirektoratet ber rådet tydeliggjøre hva dere mener med en opplæringsmodell som kombinerer 1+3 og 2+2. Videre ber vi dere vurdere fordeler og ulemper ved følgende opplæringsmodeller for hovslagerfaget:

- 2+2
- 1+3 (særløp)

Frist for tilbakemelding er 15.juni 2016

Maiken Patricia Ek fra Udir deltok under behandling av saken.

Vedtak:

Basert på diskusjon i rådsmøtet, skriver AU et svar til Udir (se vedlegg).

3.3.16d Vg2 landbruk og gartnerier

Forslag knyttet til å splitte opp Vg2 landbruk og gartnerier

I utviklingsredegjørelsen del 1 skisserte FRNA ulike løsninger for å gjøre Vg2 landbruk og gartnerier mer relevant for arbeidslivet, deriblant å innføre valgfrie programfag på Vg2. I utviklingsredegjørelse del 2 sier rådet at de foreløpige erfaringene fra forsøket med valgbare fag knyttet til læreplanen gjør at rådet ønsker en annen løsning. FRNA foreslår å splitte Vg2 landbruk og gartnerier i to Vg2-område: Vg2 gartner og Vg2 landbruk.

Utdanningsdirektoratet ber rådet tydeligere begrunne fordeler ved å splitte Vg2-området og begrunne hvorfor det er behov for å splitte Vg2-området fremfor å innføre valgfrie programfag.

Frist for tilbakemelding er 15.juni 2016.

Maiken Patricia EK fra Udir deltok under behandling av saken.

Vedtak:

Basert på diskusjon i rådsmøtet, skriver AU et svar til Udir (se vedlegg).

3.3.16 Søknad om nytt dyrefag

Udir har mottatt endelig søknad om nytt dyrefag, og har på bakgrunn av dette sendt følgende bestilling til rådet:

Utdanningsdirektoratet ber det faglige rådet om å vurdere søknaden, og sende direktoratet tilbakemelding og innspill. Vi ber rådet både vurdere opprettelse av lærefaget og innplassering på Vg2.

Vi ber om tilbakemelding fra dere innen fredag 10.juni. Direktoratet avventer videre behandling av søknaden til vi har mottatt deres tilbakemelding.

Utkast til svar, utarbeidet av AU, ble sendt ut til rådet i forkant av møtet.

Vedtak:

FRNA støtter søknaden om å opprette et nytt dyrefag, men at det opprettes et felles Vg2 med hestefaget. FRNA støtter utkast til svar utarbeidet av AU, og dette oversendes Udir innen 10. juni (se brevet vedlagt).

4.3.16 Rådets oppfølging av utviklingsredegjørelsen – uferdige forslag, og forslag utover tilbudsstruktur

AU har utarbeidet en liste over saker som må følges opp i FRNA etter leveransen av utviklingsredegjørelsen del 2 (oversikten var vedlagt innkallingen). Dette er i hovedsak forslag som er uferdige, eller forslag som ikke omhandler tilbudsstrukturen.

På fellesmøtet 4. april ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skal se nærmere på landslinjer/regionale kompetansesentre. Arvid Eikeland deltar i gruppa for FRNA. Ragnhild Bølviken (sekretær) ga en kort status om fremdriften i arbeidet.

Se eget notat (vedlagt).

Vedtak:

FRNA tar med seg oversikten i det videre rådsarbeidet. De viktigste oppfølgingspunktene per d.d. er:

- Studieforbereidende Vg3 naturbruk – Trine Merethe Paulsen og Bodil Onsaker Berg følger opp
- Anleggsgartner og idrettsanleggsgfaget – Kai Raundalen følger opp
- Reindriftsfaget – saken settes på agendaen på rådsmøtet 16. september.
- Sjømatproduksjon – rådet planlegger et møte med FRRM i august

5.3.16 Forsøket med 2+2-modell for agronom og gartner

FRNA mottok 1. april et innspill fra Melsom- og Gjennestad videregående skole i Vestfold om å forlenge forsøket med 2+2-modell i påvente av en endelig beslutning om fagenes opplæringsmodell (var vedlagt innkallingen). FRNA ga et midlertidig svar 4. april om at rådet/referansegruppa for forsøket vil ta med innspillet i det videre arbeidet med forsøket.

Vedtak:

FRNA anbefaler utdanningsmyndighetene å åpne for at forsøksfylkene kan søke forlengelse av forsøket med 2+2-modell til endelig beslutning om opplæringsordning er tatt, jfr. hvordan dette er gjort i forsøket med praksisbrev.

6.3.16 Fylkesbesøk 2016

FRNA har fått innvilget fylkesbesøk til Rogaland i 2016. Fylkesbesøket avholdes 14.-16. september. Utkast til program var vedlagt innkallingen. Ragnhild Bølviken (sekretær) orienterte kort om status i planleggingen av fylkesbesøket.

Rådet syns Daniela Dobbert har gjort en god jobb med planleggingen så langt.

Vedtak:

Påmeldingsfrist til fylkesbesøket er 22. juni. Ragnhild Bølviken (sekretær) sender en egen epost til rådet om dette.

7.3.16² Yrkesfaglærerløftet

Rådet fikk følgende orientering fra direktoratet, datert 9.6.16:

Viser til tidligere e-post utsending med informasjon om «Yrkesfaglærerløftet- for fremtidens fagarbeidere».

Utdanningsdirektoratet har mottatt oppdragsbrev fra Kunnskapsdepartementet som omhandler gjennomføring av sentrale tiltak i strategien. Departementet ber om at direktoratet avgir statusrapport for oppdragsbrevet 3. juni og 1. desember 2016.

På grunn av den korte tiden som gjenstår til 3.juni, vil direktoratet ikke involvere faglig råd før sommeren, men vil komme tilbake med mer konkrete henvendelser. Vi vil legge frem første statusrapportering som sak på SRY sitt møte 1. juni.

Ragnhild Bølviken (sekretær) orienterte kort om saken.

Vedtak:

FRNA avventer skriftlig orientering fra direktoratet i etterkant av Udirs statusrapport til KD.

8.3.16³ Orienteringssaker fra Udir

8.3.16a Innholdsmeldingen- Regjeringen vil fornye og forbedre fagene i skolen

Regjeringen la 13.4.2016 den nye innholdsmeldingen: Fag – fordypning – forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet.

Sekretariatet oversender med dette pressemeldingen fra departementet samt en oppsummering av innholdet i meldingen.

Regjeringen vil fornye fagene i skolen for å gi elevene mer dybdelæring og bedre forståelse. I tillegg skal skolens brede dannelsesoppdrag få en tydeligere plass i skolehverdagen.

Det er hovedforslagene i stortingsmeldingen *Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet*, som kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen [presenterte onsdag 13. april](#).

– Hva elevene lærer på skolen har stor betydning for vår fremtid, og vi mener tiden er inne for en oppdatering av innholdet. Dette skal være et langsiktig fornyelsesarbeid som bygger videre på Kunnskapsløftet, og på den måten også sikre kontinuitet for både lærere og elever, sier kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen.

² Var ved feil merket sak 6.3.16 i innkallingen

³ Var ved feil merket sak 7.3.16 i innkallingen

NOU 2014: 7 *Elevenes læring i fremtidens skole* og NOU 2015: 8 *Fremtidens skole*, som begge er skrevet av Ludvigsen-utvalget, er en del av bakgrunnen for tiltakene i meldingen (...)

Meldingen var vedlagt innkallingen.

8.3.16b Informasjon om retningslinjer for bestilling av reise på Utdanningsdirektoratets regning.

Var vedlagt innkallingen.

8.3.16c Informasjon til faglige råd om offentliggjøring/presentasjon av Riksrevisjonens Dokument 3:12 (2015-2016)

Riksrevisjonens undersøkning av styresmaktene sitt arbeid for å auke talet på lære plassar offentliggjøres tirsdag 10. mai kl. 13.

Det er kun adgang for journalister på offentliggjøringen. Presentasjonen vil bli overført direkte på [Riksrevisjonens nettsted](#). Dersom det er flere som ønsker å se sendingen, anbefaler vi å arrangere en felles visning for ikke å forringe nettkapasiteten i virksomheten. Dokumentet med tilhørende pressemelding blir publisert på Riksrevisjonens nettsted 10. mai kl. 13.

Dokument 3:12 (2015-2016) offentliggjøres samtidig som Riksrevisjonens undersøkelse av beskatning av utenlandske arbeidstakere og næringsdrivende – Dokument 3:11 (2015-2016).

Om Riksrevisjonens undersøkning av styresmaktene sitt arbeid for å auke talet på lære plassar - Dokument 3:12 (2015-2016)

Over halvparten av elevene som begynner på videregående skole, velger yrkesfag. En viktig årsak til at ungdom ikke fullfører opplæringen, er at de ikke får lærlingplass. Når en elev ikke får lærlingplass, innebærer det et stort ressurstap for eleven selv og for samfunnet, blant annet i form av økte utgifter til kompenserende tiltak og tap av kvalifisert arbeidskraft. I 2012 inngikk myndighetene og partene i arbeidslivet Samfunnskontrakten for fleire lære plassar. Denne avtalen inneholder blant annet mål om å øke antallet nye lærlingplasser med 20 prosent i perioden 2011-2015. Målet med undersøkelsen har vært å klarlegge hvorfor mange søkere fra yrkesfaglige utdanningsprogram i videregående skole ikke får tilbud om lærlingplass.

Les om forvaltningsrevisjon her:

<https://www.riksrevisjonen.no/revisjonsmetodikk/Forvaltningsrevisjon/Sider/Forvaltningsrevisjon.aspx>

8.3.16d Yrkesfaglig fordypning, tidligere prosjekt til fordypning:

Forskrift om yrkesfaglig fordypning (YFF) gjelder fra 1.8.2016 og erstatter prosjekt til fordypning (PTF) for Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram.

Les mer her:

<http://www.udir.no/Lareplaner/Veiledninger-til-lareplaner/Prosjekt-til-fordypning---Kunnskapsloftet/>

Vedtak:

FRNA tar sakene til orientering.

9.3.16⁴ Eventuelt

Feil i læreplanen i skogfaget rettet opp

Rådet bemerket i brev til Udir 8.4.2016 at det er en feil i læreplanen for Vg3/opplæring i bedrift skogfaget. Solfrid Marthiniussen informerte om at feilen er rettet opp.

Julemøtet i FRNA

FRNAs julemøte var opprinnelig satt til 30. – 1. desember. Grunnet Euroskills i Gøteborg, må møtet flyttes. Informasjon kommer i august.

⁴ Var ved feil merket 8.3.16 i innkallingen